**Til:**
Norddjurs Kommune
Plan, Byg og Miljø
Torvet 3
8500 Grenaa
institutionbiogas@norddjurs.dk

**Vedrørende:**
Høringssvar til forudgående offentlighedsfase vedrørende Energiklynge Djursland (biogasanlæg, solcelleanlæg og vindmøller)

---

### *1. Indledning og identifikation*

*Dette punkt er vigtigt at få belyst, da projektets potentielle påvirkning på lokalområdet er betydelig. Klarhed over dette emne vil sikre gennemsigtighed og muliggøre en vurdering af konsekvenserne for borgere, miljø og infrastruktur.* Jeg/vi fremsender hermed høringssvar i forbindelse med den offentlige forudgående høring om projektet "Energiklynge Djursland", jf. planloven og miljøvurderingsloven.

**Afgiver af høringssvar:**
Navn(e): Henning og Pernille Kjærgaard
Adresse: 8570 Trustrup
Dato: [15.04.2025]

---

### *2. Generelle spørgsmål og forudsætninger for projektet*

*Dette punkt er vigtigt, fordi projektet er fremsat som en samlet energiklynge, men det er uklart, hvorfor netop denne placering er valgt. Borgerne har behov for indsigt i, om der er foretaget reelle alternativer, og hvordan hensyn til natur, naboer og rekreative områder er vægtet.*

Ifølge projektmaterialet er placeringen valgt pga. nærhed til A15, lav befolkningstæthed og eksisterende landbrugsstruktur. Det er dog ikke dokumenteret, hvilke alternative placeringer der konkret er vurderet, og hvordan vægtningen mellem rekreative værdier og tekniske hensyn er foretaget.

Der rejses bekymring for, om:

- Der er foretaget reelle vurderinger af alternative placeringer, og hvad baggrunden er for fravalg
- De nødvendige miljøhensyn er indarbejdet tilstrækkeligt i den indledende planlægning
- Projektet vil medføre forringelse af nærområdets rekreative værdi og adgangen til naturen
- Lokalsamfundet står til at få varige fordele – eller i højere grad bærer generne
- Der reelt er planlagt en borgerinddragelsesproces, der giver naboerne konkret indflydelse
- Der gives mulighed for uvildig miljøvurdering, hvis uenighed eller usikkerhed opstår

Vi opfordrer til, at både udviklere og myndigheder redegør tydeligt for disse forhold i de kommende faser.

---

### *3. Infrastruktur og tung trafik*

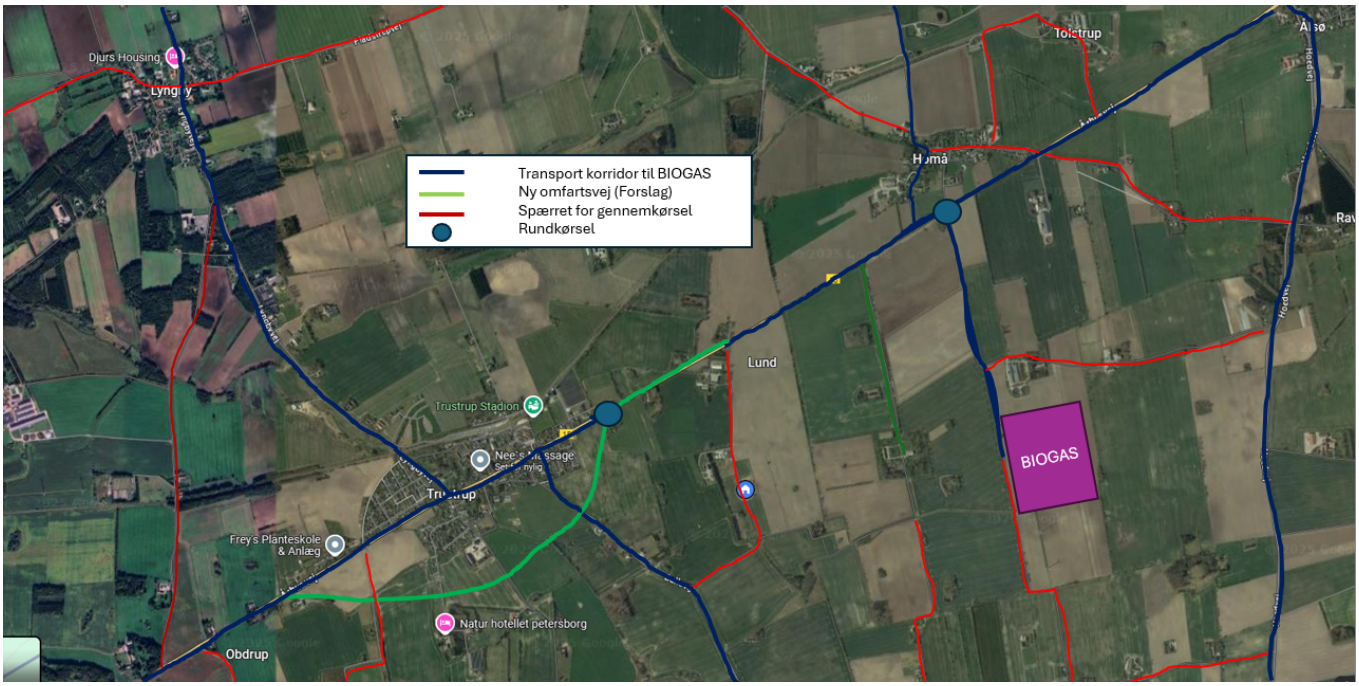
*Dette punkt er centralt, da biogasanlægget ifølge præsentationen på borgermødet den 1. april 2025 forventes at generere over 250 daglige lastbiltransporter. Uden faste transportkorridorer og lokal afskærmning risikerer projektet at få uoverskuelige konsekvenser for trafiksikkerheden, slid på vejnettet og trygheden i nærområderne.*

Der udtrykkes bekymring for:

- Om Norddjurs Kommune og projektudviklerne konkret vil fastlægge, hvilke veje der må benyttes – og hvilke der skal friholdes for tung trafik
- Hvordan trafikken til og fra anlægget håndteres, især ved skift i mængde og i anlægsfase
- Hvem der får ansvaret for at vedligeholde og opgradere de lokalveje, som benyttes intensivt af lastbiler
- Om der vil blive etableret effektive trafiksikkerhedstiltag såsom skiltning, hastighedsgrænser og sikre cykel- og gangforbindelser
- Hvordan fremtidige udvidelser – fx Power-to-X – yderligere kan belaste området

Det er afgørende, at kommunen forpligter bygherren til at afholde en væsentlig del af omkostningerne ved nødvendig opgradering af vejene, og at der allerede nu fastsættes grænser og krav til trafikafviklingen.

Her er et oplæg til transport løsning og input til ny omfartsvej.



### *4. Støj og skyggekast fra vindmøller*

*Dette punkt er vigtigt, fordi placeringen og størrelsen på de planlagte 6–7 MW vindmøller vil have betydelig indvirkning på både landskabet og livskvaliteten for naboer. Der er behov for præcise og forpligtende oplysninger om, hvordan støj og skyggekast håndteres.*

Der rejses følgende bekymringer:

- Om de forventede støjniveauer, både almindelig og lavfrekvent støj, overstiger grænseværdier ved beboelser
- Om der vil ske løbende og uvildig støjmåling efter idriftsættelse – og hvordan data offentliggøres
- Om vindmøller automatisk skal standse ved overskridelse af grænser for skyggekast (fx 10 timer årligt)
- Om naboer har ret til at kræve målinger eller indgive klage ved gener

Det bør være et krav, at kommunen indarbejder mekanismer for kontrol og stop af drtiften ved overskridelser samt stiller krav til dokumentation, gennemsigtighed og tilsyn.

---

### *5. Solcelleanlæg – genskin og støj*

*Solcelleanlægget i projektet forventes at dække op til 200 MW og vil optage betydelige arealer. Det er nødvendigt at sikre, at anlægget ikke skaber visuelle gener, refleksioner eller teknisk støj, som forringer nærområdets rekreative værdi eller generer naboer.*

Der rejses bekymring for:

- Om der er foretaget lys- og refleksionsanalyse for at vurdere gener fra genskin
- Om teknisk støj fra invertere og transformere er målt og overholder grænseværdier
- Om der etableres visuel afskærmning og beplantning som buffer mod naboarealer og veje

Vi opfordrer til, at kommunen kræver dokumentation for disse forhold og sikrer mulighed for tilsyn og reaktion på borgerhenvendelser.

---

### *6. Biogasanlæg – lugtgener og miljøpåvirkning*

*Biogasanlægget skal modtage op til 800.000 ton biomasse årligt og placeres i et åbent landbrugsområde tæt på landsbyer. Dette skaber bekymring for luftgener, miljøpåvirkning og risici for forurening.*

Borgerne udtrykker bekymring for:

- Om der anvendes den nyeste teknologi til lugtreduktion, og om det dokumenteres
- Hvor langt lugtgener fra biogasanlæg og biomassekørsel kan sprede sig
- Hvordan grundvand, nærliggende vandløb og naturinteresser sikres mod påvirkning
- Om der gennemføres systematiske målinger af luftkvalitet både før, under og efter idriftsættelse

Vi opfordrer til, at kommunen stiller krav om løbende uvildig overvågning og offentliggørelse af resultaterne samt håndhævelse ved overskridelser.

Der skal også udarbejdes en plan for transport til og fra anlægget, hvor der kun benyttes besluttet transport-korridor og bod til transportør, hvis det ikke overholdes.

---

### *7. Stavnsbundet, kompensation og ejendomsværditab*

*Dette punkt er vigtigt at få belyst, da projektets tekniske anlæg – herunder vindmøller, biogasanlæg og solcelleparker – kan få betydelig indflydelse på naboers ejendomsværdi og deres mulighed for at flytte, udvikle eller handle med deres ejendomme. Det er afgørende, at kompensationsordninger fungerer retfærdigt, gennemsigtigt og tilgængeligt.*

Vi står i dag som ejere i en form for tvangsbinding, hvor vi ikke kan disponere over vores ejendom, fordi projektets fremtid er uafklaret. Det er stærkt bekymrende, at projektet kan ændres helt frem til planlagt projektstart i 2028 – både hvad angår placering, omfang og tekniske detaljer – uden at vi som naboer har vished for, hvordan vi bliver påvirket og hvornår.

Der rejses derfor følgende bekymringer:

- Hvordan vurdering af værditab sker, og om det sker uvildigt
- Om naboer automatisk bliver informeret om deres rettigheder, herunder salgsoption og værditabserstatning
- Hvordan kommunen og myndighederne sikrer, at borgerne ikke bliver fastlåst i uvished i en årrække
- Hvordan processen kan fremskyndes, så der træffes en politisk beslutning om projektets videre skæbne hurtigst muligt

Vi opfordrer kommunen og staten til at prioritere og fremskynde:

- Behandlingen af Energiklynge Djursland, så borgerne får vished
- Den planlagte omfartsvej ved Trustrup, da dette projekt er afgørende for trafikafvikling og tryghed i hele området – både under og efter energiprojektets realisering

Der bør udarbejdes en konkret plan for ejendomspåvirkninger og rettigheder for berørte borgere, og det bør sikres, at ingen bliver gidsler i et langstrakt planforløb uden klarhed.

---

### *8. Grøn pulje og økonomiske bidrag til lokalsamfundet*

*Projektet indebærer økonomiske bidrag til både en kommunal grøn pulje og en lokal støtteordning. Det er vigtigt at sikre, at disse midler kommer lokalområdet til gode, og at der sker gennemsigtig og lokal forankret prioritering.*

Vi anmoder om svar på:

- Hvor stor en andel af midlerne der reelt bliver i lokalområdet
- Hvordan beslutninger træffes om anvendelse – og om lokale borgere får indflydelse
- Om midlerne kan anvendes til konkrete forbedringer som stier, trafik, landskabspleje og kulturtilbud

Vi anbefaler, at kommunen etablerer en lokal puljegruppe med deltagelse af borgere, som rådgiver om brugen af midlerne.

---

### *9. Kontrol og overvågning efter idriftsættelse*

*Projektets omfang og tekniske kompleksitet kræver, at der etableres en uvildig og løbende kontrol med miljømæssige forhold, der kan påvirke både natur og naboer. Der skal være klare krav til måling, offentlighed og håndhævelse.*

Der udtrykkes bekymring for:

- Om myndighederne og bygherren reelt sikrer, at alle miljøkrav overholdes efter idriftsættelse
- Om målinger af støj, skyggekast, lugt og luftkvalitet udføres systematisk og af uvildige instanser
- Om der fastsættes konkrete grænseværdier med bindende STOP-niveauer ved overskridelse
- Om borgerne har let adgang til både data og mulighed for klage eller inddragelse ved vedvarende gener

Vi opfordrer kommunen til at stille krav om offentlig dokumentation og uvildige målinger, og til at sikre beboernes adgang til klage og kontrolmekanismer.

---

### 10. Retssikkerhed og borgerinddragelse

*Dette punkt er vigtigt at få belyst, fordi borgernes retssikkerhed og reelle mulighed for at påvirke projektet er afgørende for tillid og legitimitet i processen.*

Der rejses bekymring for:

- Om der er tilstrækkelig gennemsigtighed omkring beslutningsprocesserne og borgernes muligheder for indsigt
- Om borgernes input tages alvorligt, og hvordan forslag og høringssvar konkret bliver indarbejdet i planlægningen
- Hvilke klagemuligheder naboer og lokalsamfund har undervejs og efter afgørelser træffes
- Om der gives mulighed for uvildig undersøgelse af miljøpåvirkninger, hvis der opstår væsentlig uenighed

Vi anbefaler, at Norddjurs Kommune tydeliggør borgernes rettigheder og sikrer, at de får adgang til reel indflydelse i både hørings- og planlægningsfaserne.

---

### 11. Lokal arbejdskraft og økonomisk forankring

*Dette punkt er vigtigt at få belyst, da projekter som dette bør forpligtes til brug af lokal arbejdskraft i alle faser – før, under og efter etablering – for at sikre opbakning og lokal forankring. Dette vil samtidig kunne understøtte Trustrup og Homås tiltrækningskraft, hvor udviklingen i dag står næsten stille – både hvad angår arbejdspladser og salg af byggegrunde.*

Projektet bør forpligte sig til at anvende lokal arbejdskraft og lokale virksomheder i såvel opførelses- som driftsfasen. Dette omfatter:

- En målbar andel af projektets samlede anlægsbudget afsættes til lokale håndværkere og virksomheder
- Forpligtelse til at anvende lokal arbejdskraft til opgaver under driften – fx grøn vedligehold, service af anlæg og teknisk support
- Offentlig dokumentation og løbende opfølgning på lokal beskæftigelse og værdiskabelse
- Indarbejdelse af disse forpligtelser i samarbejdsaftaler, lokalplanbestemmelser og kommunale vilkår

Norddjurs Kommune bør desuden benytte projektet som løftestang for at etablere nye kommunale arbejdspladser i Trustrup og omegn.

### 12. Udvikling og forskønnelse af lokalområdet via grøn pulje

*Dette punkt er vigtigt at få belyst, da projektets potentielle påvirkning på lokalområdet er betydelig. Klarhed over dette emne vil sikre gennemsigtighed og muliggøre en vurdering af konsekvenserne for borgere, miljø og infrastruktur.* Det foreslås, at der etableres en bredt sammensat lokal gruppe bestående af borgere, foreningsrepræsentanter og kommune, som får til opgave at identificere, prioritere og føre tilsyn med anvendelsen af midler fra den grønne pulje.

Formålet med gruppen skal være at sikre, at midlerne fra VE-projektet bliver anvendt til:

- Nedrivning eller renovering af forfaldne og skæmmende bygninger og boliger i lokalområderne, som i dag virker negativt på byernes æstetik og omdømme
- Etablering og forbedring af rekreative områder og grønne opholdsrum
- Beplantning af læhegn, frugtlunde og vildtvoksende rabatter for biodiversitet
- Forbedring af stier, ridestier og adgangsveje i lokalområdet
- Opretning og forskønnelse af landskabet i områder påvirket af tekniske anlæg
- Etablering af formidlingscentre eller naturbaserede oplevelser ved EnergiCenteret
- Bæredygtige tiltag i landsbyerne, fx regnvandshåndtering, byhaver, belysning mv.
- Informations- og læringsprojekter for skoleklasser om grøn energi og natur

Gruppen bør have beslutningsret inden for rammer fastsat af kommunen, og alle bevillinger bør offentliggøres og evalueres. Dette vil sikre ejerskab, gennemsigtighed og lokal stolthed, samtidig med at området bliver mere attraktivt for både nuværende og nye borgere.

---

### 13. Transportbelastning og behov for transportkorridorer

*Dette punkt er vigtigt at få belyst, da projektets potentielle påvirkning på lokalområdet er betydelig. Klarhed over dette emne vil sikre gennemsigtighed og muliggøre en vurdering af konsekvenserne for borgere, miljø og infrastruktur.* Det fremgår af ansøgningen og projektbeskrivelsen, at biogasanlægget alene vil generere omkring 72.000 lastbiltransporter årligt, svarende til over 230 ture pr. døgn. Hertil kommer yderligere belastning fra transport af flydende metan og CO2, som i alt giver en samlet trafikmængde på ca. 80.000 ture pr. år – over 250 daglige tunge transporter.

Kortmateriale fra projektmaterialet viser, at trafikken er planlagt til at udgå fra Sønder Homå vej og videre til Hovedvej A15. Samtidig fremgår det, at projektområdet ligger i nærhed af den planlagte omfartsvej ved Trustrup, som endnu ikke er etableret.

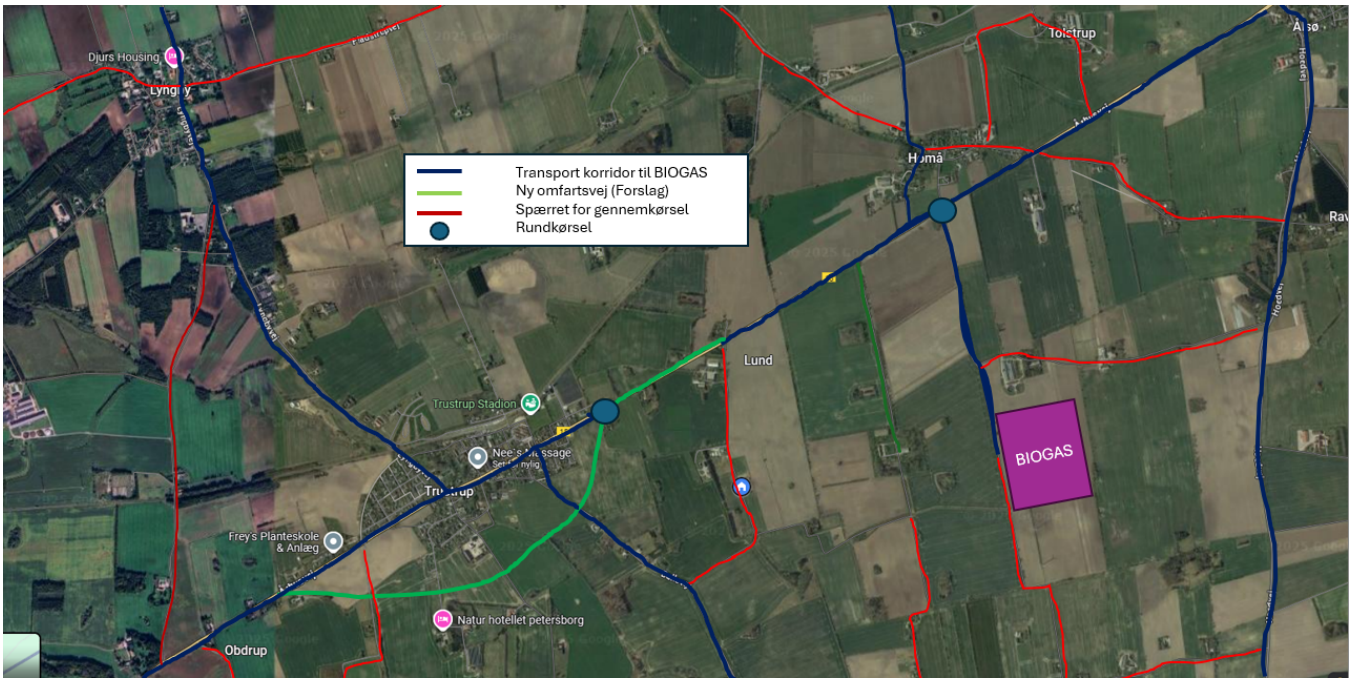
Det er på den baggrund bydende nødvendigt, at kommunen:

- Definerer og sikrer transportkorridorer, hvor tung trafik fra projektet skal afvikles
- Indfører forbud mod gennemkørsel for tung trafik gennem mindre landsbyer og lokalveje uden velegnet vejudformning eller kapacitet
- Koordinerer tæt med Vejdirektoratet vedrørende fremrykningen af omfartsvejen syd om Trustrup, således at denne står klar inden fuld idriftsættelse af energiklyngen
- Tydeligt skilte og føre tilsyn med overholdelse af ruteanvisninger for lastbiltrafik

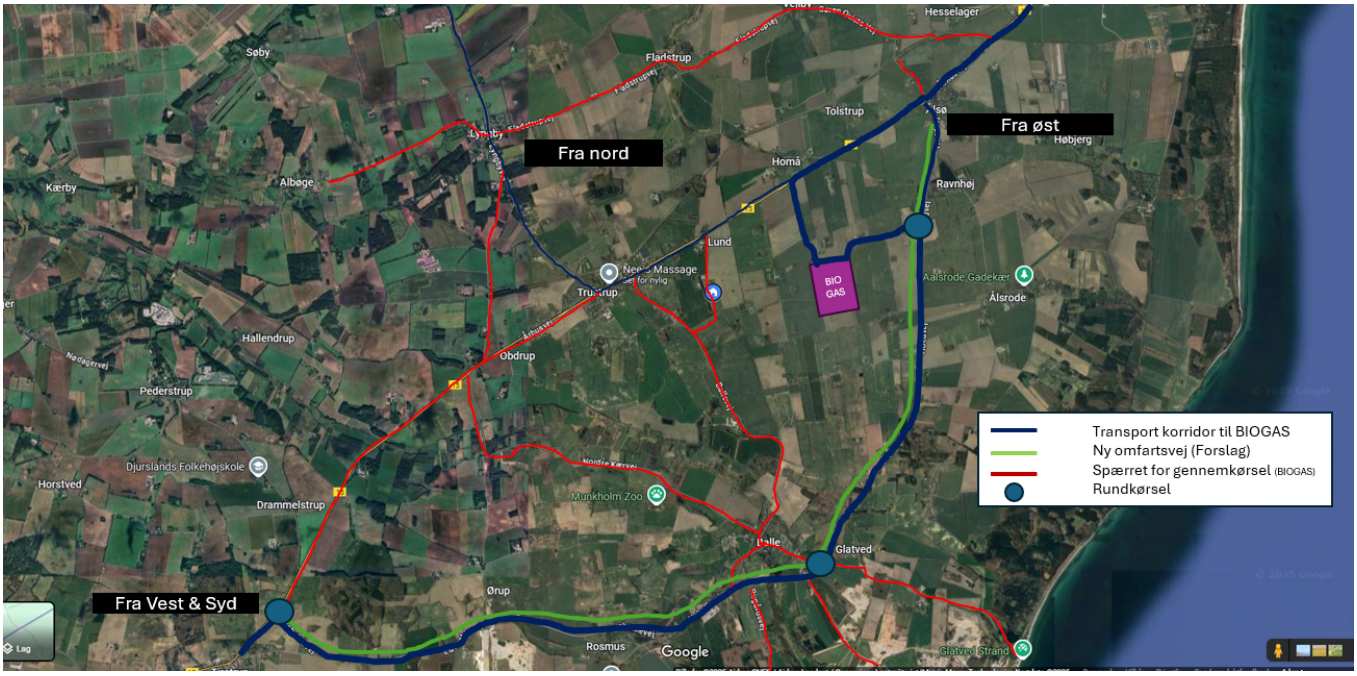
Derudover opfordres til, at Norddjurs Kommune forpligter bygherren til at medfinansiere nødvendige opgraderinger af det eksisterende vejnet, der benyttes til projekttransport.

Dette vil være en forudsætning for, at projektet ikke medfører uacceptabel forringelse af trafiksikkerhed og livskvalitet i nærområderne og sikre hensyn til både beboere, cyklister, ridende og gående trafik i de omkringliggende landsbyer og landområder.

Forslag med ny omfartsvej ved Trustrup.




Alternativ og samtænkning med ny omfartsvej



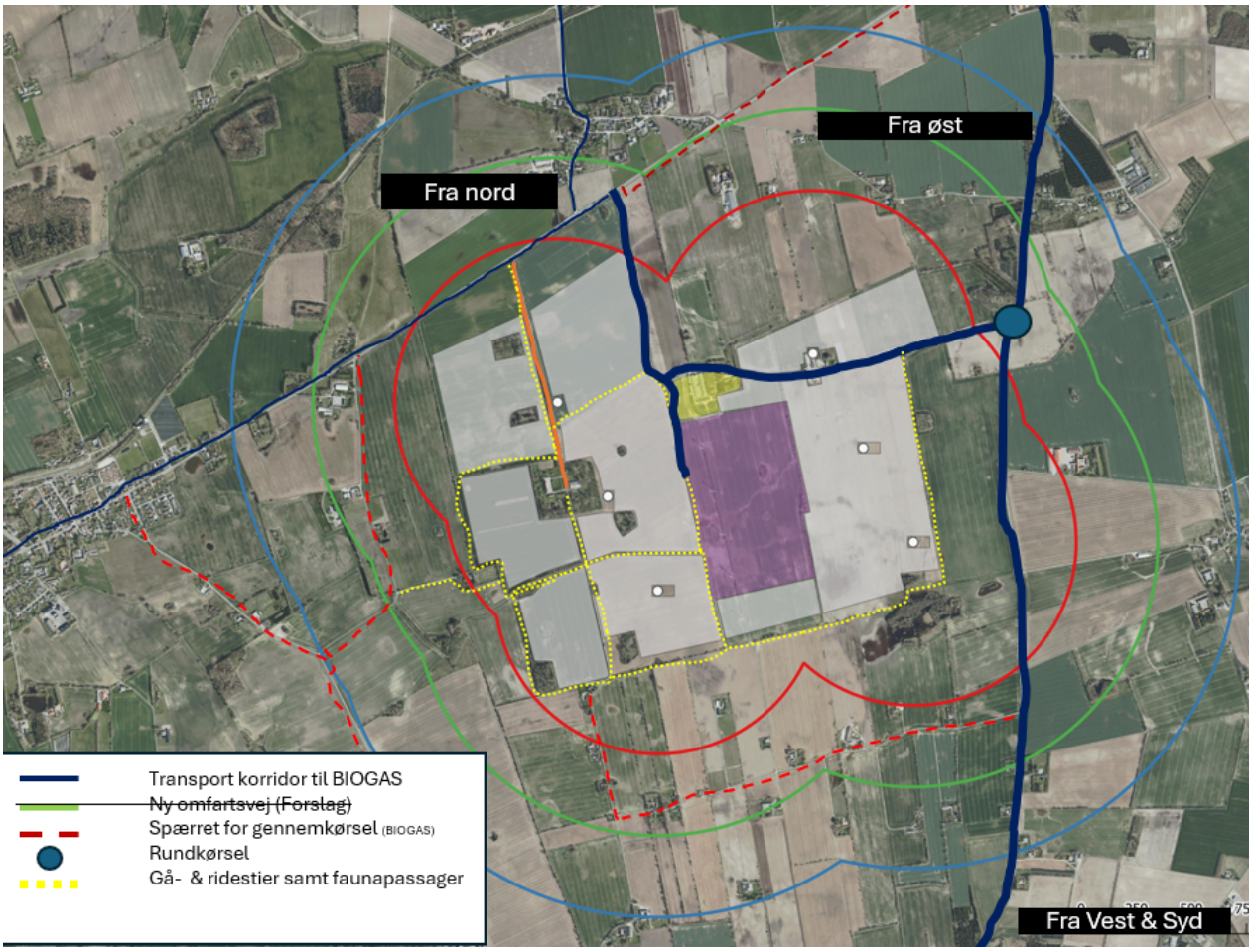
### 14. Rekreative stier og naturintegration

*Dette punkt er vigtigt at få belyst, da området i dag benyttes aktivt af lokale borgere til gå- og rideture. Projektet rummer potentiale for at styrke både natur og rekreation ved at integrere grønne stier og oplevelseselementer.* Der ønskes, at der som del af projektet etableres et sammenhængende netværk af gå- og ridestier i området. Disse bør tilpasses det eksisterende brugsmønster og lokalområdets behov. Projektets store arealmæssige udstrækning giver rig mulighed for at sikre adgang for offentligheden og samtidig forbedre naturens vilkår gennem:

- Etablering af grusstier og rekreative forbindelser mellem bebyggelser, EnergiCenteret og grønne zoner
- Vildt- og fauna-passager integreret i stiforløb og beplantningsbælter
- Udvidede grusveje til besøgende og formidling ved EnergiCenteret på herregården
- Skiltning og formidling af biodiversitet, energi og historie i området

Dette vil sikre, at Energiklyngen ikke alene opfattes som et teknisk anlæg, men som en del af det lokale landskab, der giver værdi og tilgængelighed til både natur og grøn omstilling.

Oplæg til at sikre gå- & ridestier samt faunapassage



---

### 15. Synlighed, borgeraktivering og formidling af projektets værdi

*Dette punkt er vigtigt at få belyst, da projektets potentielle påvirkning på lokalområdet er betydelig. Klarhed over dette emne vil sikre gennemsigtighed og muliggøre en vurdering af konsekvenserne for borgere, miljø og infrastruktur.* Hvis projektet gennemføres, bør der sikres en tydelig strategi for, hvordan lokalbefolkningen inddrages aktivt, og hvordan projektets værdi og grønne bidrag synliggøres både lokalt og nationalt.

Det foreslås:

- At der opsættes en digital synlig tavle ved adgangsvej eller EnergiCenter Djursland, der dagligt, månedligt og årligt viser:
    - Produceret mængde grøn strøm
    - CO2-besparelse
    - Akkumulerede besparelser siden idriftsættelse
- At EnergiCenter Djursland udvikles som aktivt besøgscenter og formidlingsenhed for grøn omstilling, energi og klima med:
    - Udstillinger og interaktive læringsmiljøer for skoleklasser og borgere
    - Offentlige rundvisninger og arrangementer
    - Samarbejde med lokale institutioner, biblioteker og foreninger
- At lokale beboere tilbydes medlemskab eller partnerskab i et lokalt forum med dialog om projektets udvikling, effekt og afledte initiativer

Denne form for åbenhed og engagement vil skabe lokal stolthed, viden, accept og formidle projektets klimamæssige betydning til omverdenen.

---

### 16. Decentral udvikling og kommunale funktioner

*Dette punkt er vigtigt at få belyst, da Energiklyngen bør være katalysator for bredere udvikling – både erhvervsmæssigt og kommunalt – i Trustrup og Homå.*

Det foreslås, at Norddjurs Kommune:

- Flytter kommunale funktioner til Trustrup (fx teknik, natur, udekørende teams)
- Anvender EnergiCenter Djursland som møde- og formidlingssted
- Understøtter foreninger og lokale fællesskaber med adgang til faciliteter

Således kan projektet blive en del af en langsigtet strategi for liv, bosætning og balance i kommunen.